

પેરિફેરલ નર્વ બ્લોક્સ

જ્યારે તમે શસ્ત્રક્રિયા (ઓપરેશન) કરાવો છો ત્યારે શું અપેક્ષા રાખવી તે આ પત્રિકા સમજાવે છે. તે એનેસ્થેટિક ડૉક્ટર, દર્દીઓ અને દર્દીના પ્રતિનિધિઓ, સાથે કામ કરતા લોકો દ્વારા મળીને લખવામાં આવી છે.

સૂચિઓ

આ પત્રિકા સમજાવે છે કે:

- નસ બ્લોક (ચેતા અવરોધ) શું છે
- તમારી શસ્ત્રક્રિયા (ઓપરેશન) દરમિયાન તેનો ઉપયોગ તમને કેવી રીતે મદદરૂપ થઈ શકે છે
- તે કેવી રીતે કામ કરે છે
- પછી શું થાય છે
- જોખમો અને સર્વ સમંતિથી કરેલો નિર્ણય.

નસ બ્લોક (ચેતા અવરોધ) વિશે

નસ બ્લોક (ચેતા અવરોધ) એ એનેસ્થેટિક ઇન્જેક્શન છે જે શરીરના ચોક્કસ ભાગને સપ્લાય કરતી ચેતાને સુન્ન કરવા માટે આપવામાં આવે છે, ઉદાહરણ તરીકે, બાજુ, હાથ અથવા પગ અથવા પંજો. સ્થાનિક એનેસ્થેટિક ઇન્જેક્શન પીડાના સંકેતોને અવરોધે છે અને શરીરના ભાગને સુન્ન અને સ્થિર બનાવે છે, તેમ છતાં તમે પ્રક્રિયા દરમિયાન હલનચલન અને ખેંચાણ અનુભવી શકો છો.

કેટલાક સંજોગોમાં સામાન્ય એનેસ્થેટિકને બદલે નસ બ્લોક (ચેતા અવરોધ) નો ઉપયોગ કરી શકાય છે. આ ખાસ કરીને એવા દર્દીઓ માટે ઉપયોગી થઈ શકે છે કે જેમની તબીબી પરિસ્થિતિઓ એવી છે કે તેમને સામાન્ય એનેસ્થેટિકથી વધુ જોખમ થઈ શકે છે. નસ બ્લોક (ચેતા અવરોધ) હેઠળ શસ્ત્રક્રિયા કરાવવાનો બીજો ફાયદો એ છે કે તે સામાન્ય એનેસ્થેટિક સાથે સંકળાયેલી કેટલીક તકલીફોનું જોખમ ઓછું થાય છે.

શસ્ત્રક્રિયા પછી પીડાને ઓછી કરવા માટે નસ બ્લોક (ચેતા અવરોધ) ને સામાન્ય એનેસ્થેટિક સાથે પણ જોડી શકાય છે. તે શસ્ત્રક્રિયા પછી 24 કલાક સુધી દર્દમાં રાહત આપી શકે છે, જો કે કેટલાક ભાગો 48 કલાક સુધી સુન્ન થઈ શકે છે.

શસ્ત્રક્રિયા (ઓપરેશન) દરમિયાન તમને આરામ આપવા અને ઘેનમાં રાખવા માટે કરોડરજ્જુના એનેસ્થેટિક સાથે ઘણી વાર શામક દવાઓનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. શામક દવા હળવી અથવા અત્યંત તેજ હોઈ શકે છે અને તમને શામક દવા પછી બધું, કંઈક અથવા કંઈપણ યાદ ન રહે તેવું બની શકે છે. શામક દવાની સમજણ વિશે તમે અમારી પત્રિકામાં વધુ વાંચી શકો છો જે અહીં વિવિધ ભાષાઓમાં ઉપલબ્ધ છે:

www.rcoa.ac.uk/patientinfo/translations#languages

તમારા એનેસ્થેટિક ડૉક્ટર તમને અને તમારા શસ્ત્રક્રિયા (ઓપરેશન) માટે આમાંથી કયો વિકલ્પ શ્રેષ્ઠ રહેશે તે નક્કી કરવામાં તમારી મદદ કરી શકે છે.

પેરિફેરલ નર્વ બ્લોક્સ ના ફાયદાઓ

- સર્જરી (શસ્ત્રક્રિયા) પછી દર્દમાં રાહત.
- સર્જરી (શસ્ત્રક્રિયા) પછી તરત જ ઓપીઓઇડ્સ ધરાવતી પેઇન કિલરની ઓછી જરૂરિયાત હોય છે. આનાથી તમને બીમાર હોવાનું લાગી શકે છે અને કબજિયાતનું કારણ બની શકે છે. જો તમે તેને લાંબા સમય સુધી લેશો તો પણ વ્યસનનું જોખમ ખૂબ જ ઓછું હોય છે.
- તેના જોખમો અને આડઅસરો સહિત સામાન્ય એનેસ્થેટિકને ટાળવું. સામાન્ય એનેસ્થેટિકની સામાન્ય આડઅસરોમાં નબળાઈ, ગળામાં દુખાવો અને સુસ્તી શામેલ છે.
- વહેલી તકે ઊભા થવા અને આસપાસ ફરવા સક્ષમ બનવું અને જલ્દીથી હોસ્પિટલ છોડવી.

શસ્ત્રક્રિયા (ઓપરેશન) પૂર્વનું મૂલ્યાંકન ક્લિનિક (પૂર્વ આકારણી)

જો તમે આયોજિત ઓપરેશન કરી રહ્યા છો, તો તમને તમારી શસ્ત્રક્રિયા (ઓપરેશન) ના થોડા અઠવાડિયા અથવા દિવસો પહેલા પીઓપરેટિવ એસેસમેન્ટ ક્લિનિકમાં બોલાવવામાં આવી શકે છે. કેટલીકવાર, વધુ નજીવી શસ્ત્રક્રિયા (ઓપરેશન) માટે, નર્સ તમને કેટલાક પ્રશ્નો પૂછવા માટે ટેલિફોન કોલની વ્યવસ્થા કરશે.

કૃપા કરીને તમારી સાથે મોબાઈલ લાવો (અથવા ફોન કોલ માટે ઉપલબ્ધ રહો):

- તમારી વર્તમાન દવાઓની યાદી અથવા તમારી દવાઓ તેના સંપૂર્ણ પેકેજિંગમાં લાવો
- જો તમે તમારા લોહીને પાતળું કરવા માટે કોઈપણ દવાઓ લો છો, તો તે મહત્વપૂર્ણ છે કે તેની પૂર્વ આકારણી કરવામાં આવે ટીમને આ વિશે જણાવો જેથી તેઓ ચર્ચા કરી શકે કે શું તમારે તમારી શસ્ત્રક્રિયા પહેલા આ દવાઓ લેવાનું બંધ કરવાની જરૂર છે કે કેમ
- અન્ય હોસ્પિટલોમાં કરેલા પરીક્ષણો અને સારવાર વિશેની માહિતી
- તમને અથવા તમારા પરિવારને એનેસ્થેટિકસથી થતી કોઈપણ સમસ્યાઓ વિષેની માહિતી
- હાલમાં જ લોહીનું દબાણ (બ્લડ પ્રેશર) માપ્યું હોય તો તેની માહિતી.

તમે ક્લિનિકમાં એનેસ્થેટિક ડોક્ટરને મળી શકો છો. અન્યથા તમે તમારી શસ્ત્રક્રિયાના દિવસે હોસ્પિટલમાં તમારા એનેસ્થેટિક ડોક્ટરને મળશો.

શસ્ત્રક્રિયા (ઓપરેશન)ના દિવસે

હોસ્પિટલે તમને ખાવા-પીવા અને તમારી દવા લેવા વિશે સ્પષ્ટ સૂચનાઓ આપવી જોઈએ. આ સૂચનાઓનું પાલન કરવું મહત્વપૂર્ણ છે.

નસ બ્લોક (ચેતા અવરોધ) કરવાનું શરૂ કરી રહ્યા છીએ

નસ બ્લોક (ચેતા અવરોધ) કરવા માટે તમને સામાન્ય રીતે ઓપરેશન થિયેટર નજીકના રૂમમાં અથવા એનેસ્થેટિકના રૂમમાં લઈ જવામાં આવશે. દેખરેખના સાધનોને જોડવામાં આવશે જેથી ટીમ સમગ્ર પ્રક્રિયા દરમિયાન તમારી સ્થિતિ પર નજર રાખી શકે.

ઈન્જેક્શન મારવાની જગ્યાની આજુબાજુની ત્વચાને સાફ કરવામાં આવશે અને તમારી ત્વચાને સુન્ન કરવા માટે સ્થાનિક એનેસ્થેટિકના નાના ઇન્જેક્શનનો ઉપયોગ કરવામાં આવશે - તે પેશીઓમાં જાય છે ત્યારે તે થોડું ચુભે છે.

ત્વચા સુન્ન થઈ જાય પછી, નસ બ્લોક (ચેતા અવરોધ) કરવા માટે અલગ સોયનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. નસ (ચેતા) ક્યાં છે તે જોવા માટે એનેસ્થેટિક ડોક્ટર અલ્ટ્રાસાઉન્ડ મશીનનો પણ ઉપયોગ કરશે અને એનેસ્થેટિકને યોગ્ય જગ્યાએ ઇન્જેક્ટ કરશે.

મોટાભાગના લોકોને લાગે છે કે ઇન્જેક્શન કેન્યુલા (રક્ત વાહિનીમાં નાખવામાં આવેલી પ્લાસ્ટિકની પાતળી નળી) કરતાં વધુ પીડાદાયક નથી.

આખરે ભારે અને સુન્ન અનુભવતા પહેલા તમારા શરીરનો ભાગ ગરમ થઈ જશે અને કળતર અનુભવવા લગશે. આ ઇન્જેક્શન સામાન્ય રીતે કામ કરવામાં 20 થી 40 મિનિટનો સમય લે છે. એનેસ્થેટિક ડૉક્ટર શરીરના વિવિધ ભાગોને, તમે જ્યાં સંવેદનાઓ અનુભવી શકો છો તે તપાસશે. જ્યાં સુધી એનેસ્થેટિક ડૉક્ટર ને ખાતરી થાય નહીં કે બ્લોક સારી રીતે કામ કરી રહી છે ત્યાં સુધી તમને થિયેટરમાં લઈ જવામાં આવશે નહીં.

જો બ્લોક સંપૂર્ણપણે કામ કરતું નથી, તો તમને વધુ સ્થાનિક એનેસ્થેટિક, વધારાના દર્દમાં રાહત અથવા સામાન્ય એનેસ્થેટિક આપવામાં આવશે.

શસ્ત્રક્રિયા (ઓપરેશન) દરમિયાન

એક સ્ક્રીન એવી રીતે ગોઠવવામાં આવશે કે જ્યાં સુધી તમે ઇચ્છો નહીં ત્યાં સુધી તમે શસ્ત્રક્રિયાને જોઈ શકશો નહીં.

તમે શસ્ત્રક્રિયા દરમિયાન હેડફોન સાથે તમારા પોતાના ઉપકરણ પર તમારું પોતાનું સંગીત સાંભળી શકશો - પૂછો કે આ શક્ય છે કે નહીં.

ઓપરેશન થિયેટર એ એક વ્યસ્ત સ્થળ છે - થિયેટરમાં સામાન્ય રીતે પાંચથી આઠ લોકો હશે, દરેક તમારી સંભાળ રાખવામાં તમારી પોતાની ભૂમિકા સાથે હશે. તમારી એનેસ્થેટિક ટીમનો સભ્ય શસ્ત્રક્રિયા દરમિયાન તમારી સાથે રહેશે અને કેટલીકવાર ટીમના અન્ય સભ્યો પણ તમારી સાથે વાત કરી શકે છે અને તમારી સંભાળમાં મદદ કરશે.

જો તમને શામક દવાઓ આપવામાં આવી રહી છે, તો તમે હળવાશ અને ઊંઘ અનુભવશો. તમને પ્લાસ્ટિકના લાઇટ ફેસ માસ્ક દ્વારા ઓક્સિજન આપવામાં આવી શકે છે. ઓપરેશન થિયેટરમાં રહેવાની અમુક સ્મૃતિઓ તમને યાદ હોઈ શકે છે, જો કે તે ખૂબ ઓછી હોઈ શકે.

શામક દવાની સમજણ વિશે તમે અમારી પત્રિકામાં વધુ વાંચી શકો છો જે અહીં વિવિધ ભાષાઓમાં ઉપલબ્ધ છે:
www.rcoa.ac.uk/patientinfo/translations#languages

શસ્ત્રક્રિયા (ઓપરેશન) પછી

નસ બ્લોક (ચેતા અવરોધ) ની અસર 48 કલાક સુધી રહી શકે છે. આ સમય દરમિયાન શરીરના જે ભાગને એનેસ્થેટીસ કરવામાં આવ્યો છે તે ખૂબ જ ભારે લાગશે અને જ્યાં સુધી તમારા સ્નાયુઓ ફરીથી કામ કરવાનું શરૂ ન કરે ત્યાં સુધી તેને ટેકો આપવાની જરૂર પડશે. જેમ તમે શસ્ત્રક્રિયામાંથી સ્વસ્થ થાઓ છો તેમ રોજિંદા કાર્યો કરવા માટે તમને મદદ માટે કોઈની જરૂર પડી શકે છે.

જેમ જેમ ચેતા બ્લોક ની અસર નહીવત થઈ જાય છે તેમ તમે તમારી આંગળીઓ અથવા અંગૂઠામાં પિન અને સોયનો દુખાવો અનુભવી શકો છો. આ સંપૂર્ણપણે સામાન્ય છે.

ઘર પર સંભાળ

ડિસ્ચાર્જ થતાં પહેલાં તમને ઘરે તમને પુનઃસ્વસ્થ થવામાં મદદ કરવા માટે માહિતી આપવામાં આવશે. ઘરે પાછા આવીને તમને આપેલ કોઈપણ આધારનો તમારે ઉપયોગ કરવો જોઈએ. આ એટલા માટે છે કારણ કે તમને શસ્ત્રક્રિયાના વિસ્તારમાં સંપૂર્ણ સંવેદના નહીં હોય, અને ઇજા સરળતાથી થઈ શકે છે. આ સુન્નતા સામાન્ય રીતે 48 કલાક સુધી રહી શકે છે.

- ગરમીના સ્રોતો, જેમ કે આગ અથવા રેડિએટર્સની આસપાસ ખાસ કાળજી લો. જ્યારે શરીરનો ભાગ સુન્ન હોય ત્યારે તમે ગરમી અનુભવશો નહીં અને તમે તમારી જાતને બાળી શકો છો.
- કોઈપણ મશીનરી અથવા ઘરેલું ઉપકરણોનો ઉપયોગ કરવાનું ટાળો, જેમ કે ગરમ ચાની કીટલી, ઈસ્ત્રી અને રસોઈના સાધનો.

- હોસ્પિટલના સૂચન મુજબ, બ્લોક પોતાની મૂળ સ્થિતિમાં આવે તે પહેલાં તમારી પીડામાં રાહત આપતી દવાઓ લેવાનું શરૂ કરી દો. આ મહત્વપૂર્ણ છે કારણ કે નસ બ્લોક (ચેતા અવરોધ) ની અસર તદ્દન અચાનક બંધ થઈ શકે છે.

મદદ માટે ક્યારે પૂછવું

તમારે કટોકટીની તબીબી સેવાઓની મદદ લેવી પડશે જો:

- તમે અવ્યવસ્થિત શ્વાસ લેવાની નોંધ લો
- તમે તીવ્ર પીડા અનુભવો છો જે તમને આપેલ ગોળીઓ દ્વારા નિયંત્રિત થતી નથી.

જો શસ્ત્રક્રિયા (ઓપરેશન) પછીના બે દિવસ પછી બ્લોક સંપૂર્ણ રીતે મૂળ સ્થિતિ માં આવતો નથી, તો તમારે તમારા ડિસ્ચાર્જ પેપરવર્ક પર આપેલા નંબર પર કોલ કરીને તમારા એનેસ્થેટિક ડોક્ટરનો સંપર્ક કરવો જોઈએ.

નસ બ્લોક (ચેતા અવરોધ) વિશે વધુ માહિતી

RA-UK, સ્થાનિક એનેસ્થેસિયા માટે નિષ્ણાત સોસાયટી, ચેતા બ્લોક્સ પરના દર્દીઓ માટે માહિતી વિડિઓ તૈયાર કર્યો છે: Nerve blocks: an information video for patients:

www.ra-uk.org/index.php/patient-info-video

જોખમ અને સર્વ સમંતિથી કરેલો નિર્ણય

આધુનિક એનેસ્થેટિક, ચેતા બ્લોક્સ સહિત, જે ખૂબ સલામત છે. જો કે, ચેતા બ્લોક્સ સાથે સંકળાયેલી કેટલીક સામાન્ય આડઅસરો છે, જે સામાન્ય રીતે ગંભીર અથવા લાંબા સમય સુધી ચાલતી નથી. વધુ ભાગ્યે જ ચેતા બ્લોક્સ ચેતાને નુકસાન પહોંચાડી શકે છે.

આ જોખમો પર વધુ માહિતી અમારી જોખમ પત્રિકા પેરિફેરલ નર્વ બ્લોક સાથે સંકળાયેલ ચેતા નુકસાન માં મળી શકે છે.

તમારા એનેસ્થેટિક ડોક્ટર તમારી સાથે તે જોખમોની ચર્ચા કરશે કે જે તેઓ તમારા માટે વધુ મહત્વનું હોવાનું માને છે. તેઓ જો તમને લાગુ પડતા હશે તો જ તમારી સાથે અસામાન્ય જોખમોની ચર્ચા કરશે.

સર્વ સમંતિથી કરેલો નિર્ણય

શેર કરેલો નિર્ણય સુનિશ્ચિત કરે છે કે વ્યક્તિ તેમના માટે શું સાચું છે તે નક્કી કરવા માટે સમર્થન ધરાવે છે. તે એક સહયોગી પ્રક્રિયા છે જેના દ્વારા ક્લિનિશિયન દર્દીને તેની સારવાર અંગે નિર્ણય લેવા માટે સમર્થન આપે છે. વાતચીત એકસાથે લાવે છે:

- ક્લિનિશિયનની કુશળતા, જેમ કે સારવારના વિકલ્પો, પુરાવા, જોખમો અને ફાયદા
- દર્દી શું સારી રીતે જાણે છે: તેમની પસંદગીઓ, વ્યક્તિગત સંજોગો, ધ્યેયો, મૂલ્યો અને માન્યતાઓ.

વધુ જાણકારી મેળવો: www.england.nhs.uk/personalisedcare/shared-decision-making

અહીં કેટલાક ટૂલ્સ છે જેનો ઉપયોગ તમે તમારા એનેસ્થેટિક ડોક્ટર અથવા ઓપરેશન પહેલા મૂલ્યાંકન (પ્રીઓપરેટિવ એસેસમેન્ટ) સ્ટાફ સાથે તમે ચર્ચા કરી શકો છો:

સમજદારીપૂર્વક યુકે બ્રાન ફેમવર્કને પસંદ કરવું

સારવાર વિશે પ્રશ્નો પૂછવા માટે રીમાઇન્ડર તરીકે આનો ઉપયોગ કરો.

https://bit.ly/CWUK_leaflet

NHS ત્રણ પ્રશ્નો પૂછે છે

તમારી આરોગ્યસંભાળ વિશે પસંદગીઓ હોઈ શકે છે.

https://bit.ly/NHS_A3Qs

પેરિઓપરેટિવ કેરનું કેન્દ્ર(CPOC)

CPOC એ શેર કરેલા નિર્ણયને સમજાવવા માટે એનિમેશન બનાવ્યું છે.

www.cpod.org.uk/shared-decision-making

તમે પૂછવા માંગો તેવા પ્રશ્નો

જો તમને તમારા એનેસ્થેટિક વિશે કોઈ પ્રશ્નો હોય, તો તે લખો (તમે નીચેના ઉદાહરણોનો ઉપયોગ કરી શકો છો અને તેમની નીચેની જગ્યામાં તમારું પોતાનું ઉદાહરણ ઉમેરી શકો છો). તમારે જો તમારી શસ્ત્રક્રિયા (ઓપરેશન) ના દિવસ પહેલાં એનેસ્થેટિક ડોક્ટર સાથે વાત કરવી હોય, તો શસ્ત્રક્રિયા (ઓપરેશન) પહેલાં મૂલ્યાંકન ટીમનો સંપર્ક કરો કે જે એનેસ્થેટિક ડોક્ટર સાથે તમારી ફોન પર અથવા રૂબરૂ ક્લિનિકમાં વાતચીત ગોઠવવાનો પ્રયત્ન કરશે.

1. શું મને આ પ્રકારના એનેસ્થેટિક લેવાથી કોઈ વિશેષ જોખમો છે?
2. શું મને સામાન્ય એનેસ્થેટિકથી વધુ જોખમ છે?
3. જો બ્લોક કામ ન કરે તો શું થાય છે?

અસ્વીકરણ

અમે આ પત્રિકામાંની માહિતીને સચોટ અને અદ્યતન રાખવા માટે ખૂબ જ પ્રયાસ કરીએ છીએ, પરંતુ અમે તેની ખાતરી આપી શકતા નથી. અમે આ સામાન્ય માહિતી તમારી પાસેના બધા પ્રશ્નોને અથવા તમારા માટે મહત્વપૂર્ણ હોય તે દરેક વસ્તુ સાથે વ્યવહાર કરે એવી અપેક્ષા રાખતા નથી. માર્ગદર્શિકા તરીકે આ પત્રિકાનો ઉપયોગ કરીને, તમારે તમારી મેડિકલ ટીમ સાથે તમારી પસંદગીઓ અને કોઈપણ ચિંતાઓની ચર્ચા કરવી જોઈએ. આ પત્રિકા જાતે જ સલાહ તરીકે માનવી જોઈએ નહીં. તેનો ઉપયોગ કોઈપણ વ્યાવસાયિક હેતુ માટે કરી શકાય નહિ. સંપૂર્ણ અસ્વીકરણ માટે, કૃપા કરીને અહીં ક્લિક કરો (www.rcoa.ac.uk/patient-information/translations/gujarati).

બધા અનુવાદો Translators without Borders (ટ્રાન્સલેટર વિથાઉટ બોર્ડર્સ) સમુદાયના અનુવાદકો દ્વારા પ્રદાન કરવામાં આવે છે. અનુવાદોની ગુણવત્તા શક્ય તેટલી સચોટ બનાવવા માટે ચકાસવામાં આવેલ છે, પરંતુ તેમાં કેટલીક માહિતીના અચોક્કસ અને ખોટા અર્થઘટનનું જોખમ છે.

તમે શું વિચારો છો તે અમને કહો

જો તમને કોઈ સામાન્ય ટિપ્પણીઓ હોય, તો કૃપા કરીને તેમને આના પર ઇમેઇલ કરો: patientinformation@rcoa.ac.uk

રોયલ કોલેજ ઓફ એનેસ્થેટિસ્ટ
ચર્ચિલ હાઉસ, 35 રેડ લાયન સ્ક્વેર, લંડન WC1R4SG
020 7092 1500

rcoa.ac.uk

ત્રીજી આવૃત્તિ, જુન 2023

પ્રકાશનની તારીખના ત્રણ વર્ષમાં આ પત્રિકાની સમીક્ષા કરવામાં આવશે.

© 2023 રોયલ કોલેજ ઓફ એનેસ્થેટિસ્ટ

આ પત્રિકાની દર્દીની માહિતી માટે સામગ્રી બનાવવાના હેતુથી નકલ કરવામાં આવી શકે છે. કૃપા કરીને આ મૂળ સ્ત્રોતને ટાંકો. જો તમે આ પત્રિકાના ભાગનો ઉપયોગ અન્ય પ્રકાશનમાં કરવા માંગતા હો, તો યોગ્ય સ્વીકૃતિ આપવી જોઈએ અને લોગો, બ્રાન્ડિંગ, છબીઓ અને ચિહ્નો દૂર કરવા જોઈએ. વધુ માહિતી માટે, કૃપા કરીને અમારો સંપર્ક કરો.